

A biztonsági adatlapra vonatkozó aktuális kötelezettségek

A biztonsági adatlap az információközlés legfontosabb eszköze a szállítói láncban. Az alábbiakban az ehhez kapcsolódó aktuális kötelezettségeket tekinthetik át.

Mely esetekben kell az anyag vagy keverék szállítójának ellátnia átvevőjét biztonsági adatlappal?

Biztonsági adatlapot az 1907/2006/EK (REACH) rendelet 31. cikkének (1) bekezdésében meghatározott alábbi esetekben kell átadni:

- Az anyag a 1272/2008/EK (CLP) rendelet vagy a keverék a 1999/45/EK irányelv előírásaival összhangban veszélyesként besorolt
- Az anyag perzisztens, bioakkumulatív, mérgező (PBT) vagy nagyon perzisztens, nagyon bioakkumulatív (vPvB)
- Az anyagot a fentiektől eltérő okból vették fel az engedélyköteles anyagok jelöltlistájára ([Candidate list](#))

Az adatlapot az érintett anyag vagy keverék szállítójának kell átadnia, aki lehet gyártó, importőr, továbbfelhasználó vagy forgalmazó, aki az anyagot – önmagában vagy keverékben – vagy a keveréket forgalomba hozza. A biztonsági adatlapot azon tagállam hivatalos nyelvén/nyelvein kell biztosítani, amelyben az anyag vagy a keverék forgalomba kerül. A fordításért az adott tagállamban forgalomba hozatalért felelős személy felel. Az átadás az első szállításkor történik, külön kérés nélkül, ingyenesen, papíron vagy elektronikus formában, az anyag vagy keverék átvevője számára, aki lehet továbbfelhasználó vagy forgalmazó. A fogyasztók számára nem kell biztonsági adatlapot átadni.

Nem kell biztonsági adatlap a lakossági felhasználásra kereskedelmi forgalomba kerülő veszélyes anyagokhoz vagy keverékekhez, ha a felhasználók elegendő információt biztosítanak az emberi egészség, a biztonság és a környezet védelme érdekében szükséges intézkedésekhez, kivéve, ha a továbbfelhasználó vagy a forgalmazó az adatlapot kéri.

Milyen tartalmi és formai követelmények vonatkoznak a biztonsági adatlapra?

A biztonsági adatlap tartalmi és formai követelményeit egyaránt a REACH rendelet, pontosabban a 31. cikk (6) bekezdése, és – részletesebben – II. melléklete határozza meg. A II. mellékletet a [453/2010/EU](#) rendelet módosította, az itt előírt követelmények azonban anyagokra és keverékekre vonatkozólag eltérő átmeneti határidőkkel lépnek életbe.

Mikor kell expozíciós forgatókönyvet átadni a biztonsági adatlap mellékleteként?

Anyagok

Az adattal kapcsolatos, REACH által bevezetett további kötelezettségek egyike az ún. kémiai biztonsági értékelés készítése. A legalább 10 tonna/év mennyiségben gyártott vagy importált anyagok esetében a rendelet a regisztráló számára kémiai biztonsági értékelés végzését írja elő, amelynek, a 14. cikk (4) bekezdése szerint, az alábbiakat is tartalmaznia kell, amennyiben az anyag meghatározott veszélyességi kategóriákba sorolt vagy PBT, illetve vPvB:

- Az expozíció értékelése, többek között expozíciós forgatókönyv(ek) készítése és az expozíció becslése
- Kockázatjellemzés

A regisztrációt követően a biztonsági adatlap mellékleteként a 31. cikk (7) bekezdésének megfelelően átadott expozíciós forgatókönyvnek (Exposure Scenario, ES) tartalmaznia kell az anyag gyártásának vagy életciklusa során való felhasználásának, a humán és környezeti expozíció gyártó vagy importőr általi ellenőrzésének módját, beleértve a kockázatkezelési intézkedéseket és a kockázatok ellenőrzéséhez szükséges üzemi feltételeket, valamint az expozíció ellenőrzésének tekintetében a továbbfelhasználó számára nyújtott ajánlásokat. Az expozíciós forgatókönyvnek az anyag valamennyi azonosított felhasználására ki kell térnie.

Keverékek

A keverék előállítóknak (továbbfelhasználóknak) szintén a 31. cikk (7) bekezdése alapján, a számukra átadott expozíciós forgatókönyvek információit fel kell használniuk a keverékre készített biztonsági adatlapban.

A REACH nem nevesíti, hogy a továbbfelhasználóknak ezt milyen módon kell megtenniük. Az Útmutató a biztonsági adatlapok elkészítéséhez című dokumentum alapján több lehetőségük is van:

- a továbbfelhasználó mellékelheti a saját biztonsági adatlapjához az összetevő(k)re kapott expozíciós forgatókönyv(ek)et, vagy
- a kapott expozíciós forgatókönyv(ek) adatait beillesztheti a keverék biztonsági adatlapja törzsszövegének vonatkozó részeibe, vagy
- a rendelkezésükre bocsátott expozíciós forgatókönyvek összedolgozása révén, ami a keverék biztonsági adatlapjának keverékre vonatkozó expozíciós forgatókönyvében jelenik meg.

Meg kell jegyezni, hogy bár meghatározott feltételek mellett a fenti lehetőségek mindegyike engedélyezett, a gyakorlatban mégsem egyformán megfelelő mindegyik a releváns információk továbbításának eszközeként. Így például a második lehetőséggel az a továbbfelhasználó nem élhet, aki a 37. cikk értelmében saját kémiai biztonsági jelentés készítésére kötelezett. (Id

részletesebben az [Útmutató a biztonsági adatlapok elkészítéséhez című dokumentum](#) 3.23. pontját)

Mikor kell aktualizálni a biztonsági adatlapot?

A biztonsági adatlapot a REACH 31. cikke (9) bekezdésének megfelelően haladéktalanul aktualizálni kell, amennyiben:

- Olyan új információ áll rendelkezésre, amely hatással lehet a kockázatkezelési intézkedésekre
- Új veszélyességi adatok állnak rendelkezésre (pl. új, CLP szerinti osztályozás esetén)
- Engedélyt adtak meg vagy utasítottak el az anyagra vonatkozóan (engedélyköteles anyagok esetében: XIV. melléklet)
- Korlátozást szabtak meg az adott anyagra (XVII. melléklet)

Regisztrált anyagok esetében az aktualizálás során a regisztrációs számot fel kell tüntetni az adatlapon, de ha az anyag előregisztrált, és a regisztráció még nem történt meg, az előregisztrációs számot nem kell feltüntetni.

A frissített adatlapot minden olyan átvevőnek meg kell küldeni, akit a megelőző 12 hónapban elláttak az anyaggal vagy keverékkel, kérés nélkül és ingyenesen, papíron/elektronikus formában. A módosított biztonsági adatlapnak a legutolsó frissítés dátumát kell tartalmaznia.

Milyen átmeneti időszak vonatkozhat a biztonsági adatlapra?

A 453/2010/EU rendelet két lépcsőben lép hatályba, a rendelet első mellékletét 2010. december 1-től, második mellékletét 2015. június 1-jétől kell alkalmazni.

2010. december 1-jétől főszabályként a biztonsági adatlapot a rendelet 1. melléklete szerint **kell összeállítani.**

Anyagok esetében 2012. december 1-ig azonban megfelelő a korábbi, REACH szerinti biztonsági adatlap, ha:

- az anyag 2010. december 1. előtt forgalomban volt és
- nem kell újracímkezni/újracsomagolni a CLP szerint

A fenti feltételeket nem teljesítő anyagok esetében, és a feltételeket teljesítő anyagoknál 2012. december 1-e után a 453/2010/EU rendelet I. melléklete szerint kell a biztonsági adatlapot összeállítani.

Keverékek esetében 2012. december 1-ig megfelelő a módosítás előtti adatlap, ha 2010. december 1. előtt bármely az Európai Unióban letelepedett címzetthez legalább egyszer el lett juttatva.

A fenti feltételt nem teljesítő keverékek esetében, és a feltételt teljesítő keverékeknel 2012. december 1-e után a 453/2010/EU rendelet I. melléklete szerint kell a biztonsági adatlapot összeállítani.

2015. június 1-jétől főszabályként a biztonsági adatlapot a rendelet 2. melléklete szerint **kell összeállítani**.

Keverékek esetében 2017. június 1-ig azonban megfelelő az 1. melléklet szerinti biztonsági adatlap, ha:

- a keverék 2015. június 1. előtt forgalomban volt és
- nem kell újracímkézni/újracsomagolni a CLP szerint

A fenti feltételt nem teljesítő keverékek esetében, és a feltételeket teljesítő keverékeknel 2017. június 1-e után a 453/2010/EU rendelet 2. melléklete szerint kell a biztonsági adatlapot összeállítani.

A fenti átmeneti időszakokat a REACH 31. cikk (9) szerinti frissítési kötelezettség sérelme nélkül kell alkalmazni, vagyis a 31. cikk (9) feltételeinek fennállása esetén a biztonsági adatlapot aktualizálni kell.

Melyek tehát jelenleg a főbb szempontok a biztonsági adatlapok ellenőrzése során?

Előírja-e a REACH biztonsági adatlap átadását az anyagra/keverékre? – 31. cikk (1), (3), (4)

Magyar nyelvű a biztonsági adatlap? – 31. cikk (5)

Megfelel-e a releváns tartalmi követelményeknek? – 31. cikk (6) és II. melléklet

- Az átmeneti időszakra vonatkozó feltételek fennállnak? – 453/2010/EU rendelet 2. cikk (6)
 - Ha igen, a REACH II. mellékletének megfelelő?
 - Ha nem, akkor a 453/2010/EU rendelet I. mellékletének megfelelő?
- Kellett-e aktualizálni az adatlapot? – 31. cikk (9)
 - Ha igen, megtörtént-e az aktualizálás?
- Kell-e expozíciós forgatókönyvet mellékelni az adatlaphoz? – 31. cikk (7)
 - Ha igen, átadásra került?